

ที่ สม ๐๙๐๑/๒๖

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖-๗
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ข้อเสนอแนะกรณีการกำหนดลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่สมัครเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เนื่องจากเป็นผู้เคยต้อง
รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเพราะกระทำความผิดทางอาญา

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนารายงานผลการพิจารณา ที่ ๔๓/๒๕๕๕ เรื่อง สิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพ
กรณีผู้ที่เคยรับโทษให้จำคุกถูกจำกัดสิทธิในการเข้ารับราชการ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕
๒. สำเนาข้อเสนอแนะ ที่ ๒/๒๕๖๒ เรื่อง ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริม
และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กรณีปัญหาพนักงานจ้างเหมาบริการในหน่วยงานของรัฐไม่ได้รับ
ความเป็นธรรมในการปฏิบัติงาน ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

ด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้รับเรื่องร้องเรียนกรณีการรับสมัครบุคคล
เป็นพนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว (อบต.บ้านแพ้ว) จึงขอเรียนข้อเท็จจริง สภาพปัญหา
ข้อพิจารณาและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ข้อเท็จจริงและสภาพปัญหา

๑.๑ กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนจาก [REDACTED] ว่า อบต.บ้านแพ้ว
ประกาศรับสมัครบุคคลเพื่อสรรหาและเลือกสรรเป็นพนักงานจ้างในตำแหน่ง “พนักงานจ้างทั่วไป” ซึ่งผู้เสียหาย
ผ่านการเลือกสรรและปฏิบัติงานมาระยะหนึ่ง แต่ต่อมา อบต.บ้านแพ้ว พบว่าผู้เสียหายเคยต้องโทษจำคุก
ในคดียาเสพติด จึงขอให้ลาออกและจ้างในตำแหน่งพนักงานจ้างเหมาบริการแทน

๑.๒ ประกาศ อบต.บ้านแพ้ว เรื่อง รับสมัครบุคคลเพื่อสรรหาและเลือกสรรเป็นพนักงานจ้าง
ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ข้อ ๒.๑ (๗) กำหนดลักษณะต้องห้าม
ของผู้สมัครว่าต้องไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เพราะกระทำความผิด
ทางอาญา เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ โดยอาศัยหลักเกณฑ์
ตามข้อ ๔ (๗) ของประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดสมุทรสาคร เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไข
เกี่ยวกับพนักงานจ้าง ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

/๒. ข้อพิจารณา...

๒. ข้อพิจารณา

๒.๑ คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบลมีหน้าที่กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศ โดยได้ออกประกาศ เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเบื้องต้นสำหรับพนักงานส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ โดยกำหนดให้คณะกรรมการสรรหา มีดุลพินิจยกเว้นลักษณะต้องห้ามกรณีผู้ที่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ให้มีสิทธิเข้ารับราชการเป็นพนักงานส่วนตำบลเป็นรายกรณีได้ สอดคล้องกับแนวคิดการให้โอกาสแก่บุคคลที่เคยต้องโทษจำคุกตามรายงานผลการพิจารณาของ กสม. ที่ ๔๓/๒๕๕๕ (ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ประกาศดังกล่าวมีผลให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลทุกแห่งรวมถึงจังหวัดสมุทรสาคร ต้องปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของพนักงานส่วนตำบลในสังกัดให้สอดคล้องกับประกาศดังกล่าว รวมทั้งต้องนำมาตราฐาน หลักเกณฑ์ หรือวิธีการบริหารงานบุคคลมาใช้กับพนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในสังกัดด้วยโดยอนุโลม ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๒ ประกอบมาตรา ๒๖ วรรคเจ็ด

๒.๒ ประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดสมุทรสาคร เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับพนักงานจ้าง ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗ และประกาศ อบต.บ้านแพ้ว เรื่อง รับสมัครบุคคลเพื่อสรรหาและเลือกสรรเป็นพนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ไม่ได้กำหนดเรื่องการยกเว้นลักษณะต้องห้ามของพนักงานจ้างกรณีเป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกไว้เช่นเดียวกับพนักงานส่วนตำบล และไม่มีให้นำหลักเกณฑ์หรือวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของพนักงานส่วนตำบล (ข้าราชการ) มาใช้บังคับกับพนักงานจ้าง (ลูกจ้าง) โดยอนุโลม

๒.๓ ประกาศทั้งสองฉบับตามข้อ ๒.๒ จึงไม่สอดคล้องกับมาตรฐานทั่วไปตามประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบลที่ได้วางแนวทางไว้ กระทบต่อเสรีภาพในการประกอบอาชีพของผู้สมัครเกินสมควร ไม่เปิดโอกาสให้ผู้พ้นโทษทำประโยชน์ให้กับสังคม ทำให้การใช้ดุลพินิจไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และเกิดความไม่เป็นธรรม รวมถึงไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๒๖ และพันธกรณีระหว่างประเทศที่รับรองและคุ้มครองไว้

๓. ข้อเสนอแนะ

กสม. ในการประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๓๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๗ จึงมีมติให้มีข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) และมาตรา ๔๒ ต่อกระทรวงมหาดไทย เพื่อมอบหมายกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ ให้องค์กรปกครองท้องถิ่นในสังกัด ตรวจสอบและพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของพนักงานจ้าง ซึ่งเป็นลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ครบถ้วนและเป็นไปตามมาตรฐานกลาง ตามประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเบื้องต้นสำหรับพนักงานส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๖๔

๓.๒ ศึกษาความเห็นและข้อเสนอแนะของ กสม. เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน และการจัดสิทธิประโยชน์ที่ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานที่กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานกำหนด (ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) เพื่อประกอบการดำเนินการด้านสิทธิประโยชน์ของพนักงานจ้างเหมาบริการให้ได้รับความเป็นธรรมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ผลเป็นประการใด โปรดแจ้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ทราบด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์)
ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๙๙๕ (แพรวไพลิน)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๗๒๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ law_ICESCR@nhrc.or.th